

ΤΡΙ

ΑΙ ΠΡΟΟΔΟΙ
ΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ
ΔΙΑΛΕΞΙΣ

ΔΙΟΡΓΑΝΩΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ, ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΤΗΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΥΨΗΛΗΝ ΠΡΟΕΔΡΕΙΑΝ
ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΚΑΙ

ΑΠΑΓΓΕΛΘΕΙΣΑ ΕΝ ΤΗ ΑΙΘΟΥΣΗ ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΥΠΟ

Γ. ΤΡΙΒΙΖΑ

ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ
ΧΡΩΜΟΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Α. ΛΑΝΤΖΑ

1910.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

1910

Ἄξιότιμοι Κύριοι,

Οἱ εὐγενεῖς λόγοι τοῦ κ. Προέδρου τῆς Γεωργικῆς Ἐπιτροπῆς(*) παρορμῶσιν ἡμᾶς ὄχι μόνον εἰς ἔκφρασιν εὐχαριστιῶν διὰ τὰ ὅσα εὐφημα ὑπὲρ ἡμῶν εἶπεν, ἀλλὰ καὶ εἰς ἐνθουσιασμόν, βλέποντες ὅτι ἄνδρες τῆς περιοπῆς τῶν μελῶν τῆς Ἐπιτροπῆς μετὰ τόσου ζήλου καὶ δραστηριότητος καταγίνονται πρὸς βελτίωσιν τῆς ἐν Κερκύρα γεωργίας, ἡ ὁποία εὐρίσκεται βεβαίως οὐχὶ εἰς εὐχάριστον κατάστασιν καὶ ἔχει ἀνάγκην ὀριζικοῦ καὶ ἐκ βάθρων ἀνακαινισμοῦ.

Αἱ προόδοι αἱ ἐκτελεσθεῖσαι ὡς πρὸς τὴν γεωργίαν κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους εἶναι μεγάλαι, καὶ ὅμως παρ' ἡμῖν μόλις ἤρχισεν ἡδη ν' ἀνατέλλῃ ἡ αὐγὴ τῶν τοιούτων προόδων, καὶ διὰ τοῦτο εἶναι ἄξιον πάσης ὑποστηρίξεως τὸ ἔργον τῆς Γεωργικῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία διὰ διαλέξεων προσπαθεῖ νὰ ἐγείρῃ τὸ κοινὸν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος.

Ἡμεῖς περιοριζόμεθα σήμερον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὀρισθέντος θέματος «περὶ τῶν προόδων τῆς μελισσοκομίας».

(*) Τῆς ἀνωτέρω διαλέξεως προηγήθη μικρὰ εἰσήγησις ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Γεωργικῆς Ἐπιτροπῆς κ. Ἰωάν. Σιάρπα, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ διακεκριμένος ἐπιστήμων ἀνέπτυξε τὸν σκοπὸν τῶν διαλέξεων, τὰς ὁποίας ἀπεφάσισεν ἡ Ἐπιτροπὴ νὰ διοργανώσῃ περὶ γεωργικῶν ζητημάτων, καὶ ἔδωκε τὸν λόγον εἰς τὸν κ. Γ. Τριβιζάν, ἐκφράσας εἰς αὐτὸν καὶ τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὰ ἀποτελέσματα, τὰ ὁποία κατώρθωσεν ὑπὲρ τῆς νέας μελισσοκομίας ἐν Κερκύρα, ἀπὸ ἐτῶν ἀθορύβως καὶ ἀποστολικῶς ἐργαζόμενος.

Θὰ ἱστορήσωμεν τὰς προόδους τὰς γενομένας ἀλλαγῶν, τὰ ἀποτελέσματα τὰ μέχρι τοῦδε ἐπιτευχθέντα ἐν τῇ νήσῳ ἡμῶν καὶ τὰ ὑπολδιπόμενα εἰσέτι νὰ γείνωσι πρὸς πλήρη διάδοσιν καὶ παρ' ἡμῖν τῆς νεωτέρας μελισσοκομίας.

Μελισσοκομία, ὡς ἐκ τῆς λέξεως δηλοῦται, εἶναι ἡ περιποίησις τῶν μελισσῶν, ἡ ὁποία γίνεται εἴτε ἐξ ἀγάπης πρὸς τὸ ἐπιμελὲς ἔντομον, εἴτε διὰ παρατηρήσεις ἐπιστημονικάς, εἴτε καὶ διὰ λόγους πρακτικούς, δηλ. χάριν τοῦ κέρδους καὶ τῶν ὠφελειῶν τῶν ἐκ τῆς περιποίησεως τῶν μελισσῶν.

Καὶ ὑπὸ τὰς τρεῖς δὲ ταύτας ἐπόψεις εἶναι πολὺ ἐλκυστικῆ.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀρισταίου καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ Huber καὶ τοῦ Λαγκστρόθ δὲν εἶναι ὀλίγα τὰ διακεκριμένα πνεύματα τὰ ἀσχοληθέντα μὲ τὸν βίον καὶ τὰ ἔργα τῆς μελίσης.

Ἡ βιολογία τοῦ ἐντόμου τούτου παρουσιάζει θαυμασίας ἀποκαλύψεις, μεγάλως ἐλκυσούσας τὰ ἐπιστημονικὰ πνεύματα, ἀλλὰ καὶ ἡ καλλιέργεια αὐτοῦ ἐπίσης ἀρκετὴν τὴν εὐχαρίστησιν καὶ τὴν . . . ἀποζημίωσιν.

II. ΑΙ ΜΕΛΙΣΣΑΙ

Αἱ μέλισσαι ζῶσιν οὐχὶ κατὰ μόνας ἀλλὰ κατὰ σμήνη ἢ οἰκογενείας. Ὅλαι ἐκεῖναι αἱ μέλισσαι αἱ ὁποῖαι στεγάζονται εἰς μίαν κυψέλην ἀποτελοῦσιν οἰκογένειαν. Ἐκάστη δὲ οἰκογένεια ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐργάτιδας, κηφήνας καὶ βασιλίσσαν.

Ἡ λεγομένη βασιλίςσα εἶναι καθ'αυτὸ ἡ μήτηρ τῶν μελισσῶν. Ὅλαι αἱ μέλισσαι αἱ εὐρισκόμεναι εἰς τὴν αὐτὴν κυψέλην, καὶ τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς δύναται νὰ φθάσῃ εἰς 100.000 εἶναι τέκνα τῆς! Γνωρίζεται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ σῶμά της εἶναι μακρότερον τῶν ἄλλων μελισσῶν καὶ αἱ πτέρυγες κονταί, εἰς τρόπον ὥστε μέρος τῆς κοιλίας ἐξέχει γυμνόν, καὶ ἔχει χροῶμα συνήθως χρο-

σοειδές, ὡς ἐὰν ἐφόρει πραγματικῶς βασιλικὴν ἀμφοῖσιν. Βαδίζει μεγαλοπρεπῶς, συνοδευομένη πάντοτε ὑπὸ πολυαριθμοῦ ἀκολουθίας, καὶ δὲν τρώγει μόνη της, ἀλλὰ σιτίζεται ὑπὸ τῶν ἄλλων μελισσῶν, τὸ δὲ μόνον ἔργον της εἶναι νὰ γεννᾷ ῥᾶ.

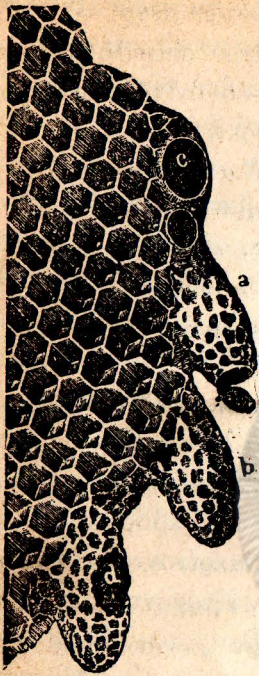
Κατὰ τοὺς μῆνας Ἀπρίλιον καὶ Μάϊον φθάνει νὰ γεννᾷ 2—3000 ῥᾶ εἰς 24 ὥρας. Ὑπάρχουσι καὶ βασίλισσαι ἐκτάκτου γονιμότητος, ἐπιτευχθεῖσαι διὰ καλλιεργείας, αἱ ὁποῖαι ἔφθασαν εἰς τὸ ὑπερβολικὸν ποσὸν τῶν 4000 εἰς 24 ὥρας. Μετὰ τοὺς μῆνας τούτους ἡ φθογόνια ἀρχίζει νὰ ἐλαττώνεται, καὶ τὸν χειμῶνα παύει ἐντελῶς. Ζῆ 4—5 ἔτη. Μ' ὄλην δὲ ταύτην τὴν καταπληκτικὴν γονιμότητα ἡ κυψέλη δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ ὑπερβῆ τὰς 100.000 κατὰ τοὺς ῥηθέντας μῆνας, καὶ ὁ λόγος εἶναι, ὅτι αἱ ἐργάτιδες μέλισσαι δὲν ζῶσι περισσότερον ἀπὸ 5—6 μῆνας. Μάλιστα κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς συλλογῆς μόλις 6—7 ἑβδομάδας.

Οἱ λεγόμενοι κηφήνες εἶναι τὰ ἄρρενα. Διακρίνονται εὐκόλως, διότι ἔχουν σῶμα μεγαλύτερον καὶ στίλβον, ἐξέρχονται δὲ μόνον τὰς μεσημβρινὰς ὥρας ἐκ τῆς κυψέλης καὶ βομβοῦσιν ἢ ὡς λέγει ὁ Ἀριστοτέλης «προσφέρονται ῥύβδην ἄνω πρὸς τὸν Οὐρανόν, ἐπιδιδουῖντες ἑαυτοὺς καὶ ὥσπερ ἀπογυμνάζοντες».

Αἱ ἐργάτιδες εἶναι θήλεα, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι εἶναι ἀτελῶς ἀνεπτυγμένα θήλεα, στερούμενα γονιμότητος. Διὰ τοῦτο καὶ αὐταί, ὅταν ἡ κυψέλη χάσῃ τὴν βασίλισσάν της γεννῶσιν ἐνίοτε ἀλλὰ γεννῶσιν ῥᾶ ἀγονιμοποίητα, ἐκ τῶν ὁποίων προκύπτουσι μόνον κηφήνες.

Πρέπει δὲ νὰ γνωρίζωμεν ὅτι οἱ κηφήνες προέρχονται πάντοτε ἀπὸ τοιαῦτα ῥᾶ ἀγονιμοποίητα, εἴτε ὑπὸ τῆς βασιλίσης εἴτε ὑπὸ τῶν ἐργατίδων γεννώμενα. Παρατηρεῖται δηλ. εἰς τὰς μέλισσας τὸ φαινόμενον τῆς παρθενογονίας (parthenogenesis).

Τὰ ῥᾶ ἢ βασίλισσα γεννᾷ ἐντὸς τῶν κυττάρων, οἱ ὁποῖοι φαίνονται εἰς τὴν προκειμένην κηρήθραν.

Ὡς βλέπετε οἱ κύτταροι εἶναι τριῶν εἰδῶν, κύτταροι ἐργατίδων, κύτταροι κηφήνων καὶ βασιλοκύτταροι. Εἰς ὅλους αὐτοὺς ἢ βασίλισσα γεννᾷ φά· ἀλλ' εἰς μὲν τοὺς κυττάρους ἐργατίδων καὶ τοὺς βασιλοκυττάρους γεννᾷ φά γονιμοποιημένα, εἰς δὲ τοὺς κυττάρους τῶν κηφήνων, εἰς τὰ κηφήνια, ὡς τὰ ὀνομάζει ὁ Ἀριστοτέλης, γεννᾷ φά ἀγονιμοποίητα.

Ἐκ τῶν αὐτῶν φῶν λοιπὸν τὰ ὁποῖα γεννᾷ ἢ βασίλισσα προκύπτουσι καὶ τὰ τρία εἶδη τῶν μελισσῶν, καὶ ἐργάτιδες καὶ κηφήνες καὶ βασίλισσαι.

«Μητέρα ἔχω ἀρχηγό,
γεννᾷ στρατὸ καὶ στρατηγό».

Αἱ ἐργάτιδες ἔχουσι κέντρον, αἱ βασίλισσαι ἐπίσης, ἀλλὰ δὲν τὸ μεταχειρίζονται παρὰ μόνον ἐναντίον ἐτέρας βασιλίσης· οἱ κηφήνες εἶναι δειλοὶ καὶ ἄκεντροι.

Τοιοῦτον τὸ σμήνος τῶν μελισσῶν. Ἦδη ἄς ἔλθωμεν εἰς τὰς κατοικίας αὐτῶν.

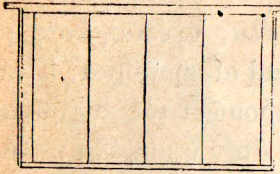
III. Η ΚΥΨΕΛΗ

Αἱ μέλισσαι ἐν ἀγρίᾳ καταστάσει ζῶσιν ἐντὸς κορμῶν δένδρων, εἰς τὰ δάση ἢ καὶ εἰς ὅπας βράχων. Καλῶς ἐνθυμούμεθα τὸ τῆς Γραφῆς, ὅτι ὁ Ἰωάννης ἔτρωγε μέλι ἄγριον. Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ὅμως οἱ ἄνθρωποι εἶχον φροντίση νὰ συλλαμβάνωσι τὰς μελίσας καὶ νὰ τὰς κατοικίζωσιν εἰς κυψέλας. Οὕτω ὁ Ἡσίοδος ἀναφέρει «σίμβλους ἐπηρεφέας» δηλ. κυψέλας σκε-

παστάς. Καὶ ἐν τούτοις ἀπὸ τῶν χρόνων τούτων μέχρι τῆς ἐπο-
χῆς τοῦ Huber καὶ τοῦ Λαγκστρόθ δὲν εἶχον σκεφθῆ ποτε τὰ
κινητὰ πλαίσια. Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη εἶναι ἔργον τῶν νεωτέρων
χρόνων. Ὁ Δελαρρόκας πρῶτος παρετήρησεν εἰς τὴν ἀνὰ τὰς
Κυκλάδας περιοδείαν του (τὸ 1790) κυψέλας σκεπασμένας μὲ
μικρὰ σανιδάκια, τόσα περίπου ὅσαι ἦσαν καὶ αἱ κηρήθραι. Εἶναι
γνωστὸν ὅτι αἱ μέλισσαι ἀρχίζουσι νὰ οἰκοδομῶσι τὰς κηρήθρας
ἄνωθεν, ἀπὸ τῆς ὀροφῆς· κατὰ συνέπειαν ὅταν ἡ κυψέλη καλύ-
πτεται μὲ τοιαῦτα σανίδια, αἱ κηρήθραι κρεμῶνται ἐκ τῶν σανι-
δίων τούτων καὶ ἔρχονται πρὸς τὰ κάτω.

« Ἄρχονται δὲ τῶν ἰσθῶν ἄνωθεν ἀπὸ τῆς ὀροφῆς τοῦ σμήνους,
καὶ κάτω συνυφεῖς ποιοῦσιν ἕως τοῦ ἐδάφους ἰστοὺς πολλοὺς », λέγει ὁ Ἄριστοτέλης. Τὸν τρόπον αὐτὸν τῆς καλύψεως τῶν κυ-
ψελῶν μετεχειρίζοντο εἰς τὰς Κυκλάδας, καθ' ὅσον δὲ ἐγὼ γνω-
ρίζω μεταχειρίζονται ἀκόμη καὶ εἰς τὴν Κέρκυραν, διότι εἶναι
οὕτω εὐκόλον νὰ ἀποκαλύπτωμεν τὴν κυψέλην βαθμιαίως, πρᾶγμα
σπουδαῖον διὰ τὴν μελισσοκομίαν, διότι ὅταν ἀποκαλύπτωμεν διὰ
μιας ἐρεθίζονται αἱ μέλισσαι καὶ ἐπετίθενται· ἄλλως δὲ εἶναι
καὶ ἀνάγκη εἰς τὰς πλείστας τῶν περιστάσεων νὰ ἀποκαλύπτωμεν
ὅλην τὴν κυψέλην· ἀφαιροῦμεν ἓν σανιδάκι καὶ ἀφοῦ παρατηρή-
σωμεν ὅ,τι ἐπιθυμοῦμεν, ἐπανακλείομεν. Ἐν τούτοις οἱ νεώτεροι
μελισσοκόμοι θεωροῦσι τοῦτο ὡς τὸ πρῶτον βῆμα πρὸς ἀνακά-
λυψιν τῶν κινητῶν πλαισίων καὶ ἐσκέφθησαν : ἀφοῦ ἡ κηρήθρα
κρεμάται ἐκ τοῦ ὀριζοντίου ἐκείνου σανιδίου σημαίνει, ὅτι ἔαν
εἴχομεν καὶ ἕτερα 2 κατακόρυφα σανίδια πρὸς τὰ πλάγια, ὥστε
νὰ μὴ κολλήσῃ ἡ κηρήθρα εἰς τὰ πλευρὰ τῆς κυψέλης, θὰ ἦτο
δυνατὸν νὰ ἐξάγωμεν τὴν κηρήθραν χωρὶς νὰ τὴν θραύωμεν,
νὰ τὴν παρατηρῶμεν καὶ πάλιν νὰ τὴν ἐπαναθέτομεν. Καὶ ἰδοὺ
ἡ ἀνακάλυψις τῶν κινητῶν πλαισίων.

IV. ΤΑ ΚΙΝΗΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ

Ἡ ἀνακάλυψις τῶν κινητῶν πλαισίων ἐπέφερεν ἀναστάτωσιν εἰς τὴν μελισσοκομίαν. **Δυνάμεθα** νὰ ἐπιθεωρῶμεν τὰς κηρήθρας καὶ νὰ προλαμβάνωμεν πᾶσαν ἀσθένειαν. **Δυνάμεθα** νὰ ἐπιθεωρῶμεν τὰς τροφὰς καὶ νὰ προλαμβάνωμεν ἀπολείας τῶν σιμηνῶν ἐξ ἑλλείψεως τροφῶν. **Δυνάμεθα** νὰ ἀφαιρῶμεν τὰς περιπτώσας κηρήθρας καὶ νὰ προλαμβάνωμεν τὴν καταστροφὴν αὐτῶν ὡς καὶ τοῦ ὅλου σιμήνου ἐκ τοῦ κηροσκώρου. **Δυνάμεθα** νὰ ἐνισχύωμεν τὰ ἀσθενῆ σιμήνη διὰ τῆς προσθήκης ἐμβρουοκηρηθρῶν. **Δυνάμεθα** νὰ προάγωμεν τὴν φλογονίαν διὰ τῆς ἐναλλαγῆς τῶν κηρηθρῶν. **Δυνάμεθα** νὰ ἀπολυμαίνωμεν τὰς κηρήθρας. **Δυνάμεθα** νὰ σχηματίζωμεν παραφυάδας κτλ. κτλ.

Ἄρκει ἓν μόνον νὰ Σᾶς ἀναπτύξω διὰ νὰ πεισθῆτε περὶ τῆς καταπληκτικῆς προόδου, ἣ ὁποία διὰ τῶν κινητῶν πλαισίων ἐπῆλθεν εἰς τὴν μελισσοκομίαν. Ὡς ἔχουσι νῦν τὰ πράγματα εἰς τὰς παλαιὰς κυφέλας, ἐνδέχεται νὰ ἔχη κανεὶς 100 λ. γ. τοιαύτας τὸν χειμῶνα καὶ νὰ εὐρεθῇ τὴν ἀνοιξιν μόνον μὲ 10! Ὅχι ἐνδέχεται! Αὐτὸ συμβαίνει συχνά.

Τοιαύτας πανωλεθρίας δὲν τὰς γνωρίζει ἡ νεωτέρα μελισσοκομία. Ἐὰν ἔχω 100 κυφέλας τὸν χειμῶνα, 100 θὰ ἔχω καὶ τὴν ἀνοιξιν!

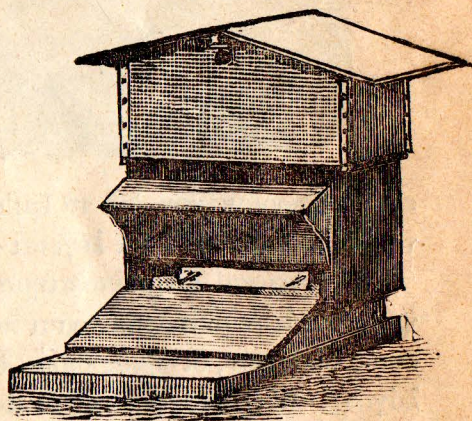
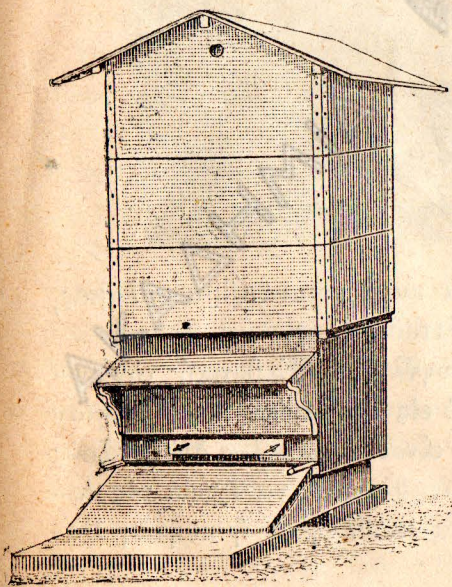
Τοιαῦται κυφέλαι μὲ κινητὰ πλαίσια ἐχρησίμευσαν κατ' ἀρχὰς διὰ παρατηρήσεις εἰς τοὺς ἐπιστήμονας (Huber) καὶ μόνον ὑπὸ τοῦ Langstroth ἐν Ἀμερικῇ ἐχρησιμοποιήθησαν τὸ πρῶτον εἰς τὴν πρακτικὴν μελισσοκομίαν πρὸς παραγωγὴν εἰσοδήματος.

Ἐκ τῆς κυψέλης τοῦ Λαγκστρόθ προέκυψε διά τινων τροποποιήσεων ἡ κυψέλη τοῦ Dadant (1853) καὶ τελευταῖος τύπος εἶναι ἡ Dadant — Blatt ἢ διαδιδομένη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργικῆς Ἑταιρείας καὶ ὑφ' ἑμῶν ἐν Κερκύρα.

V. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΚΥΨΕΛΩΝ

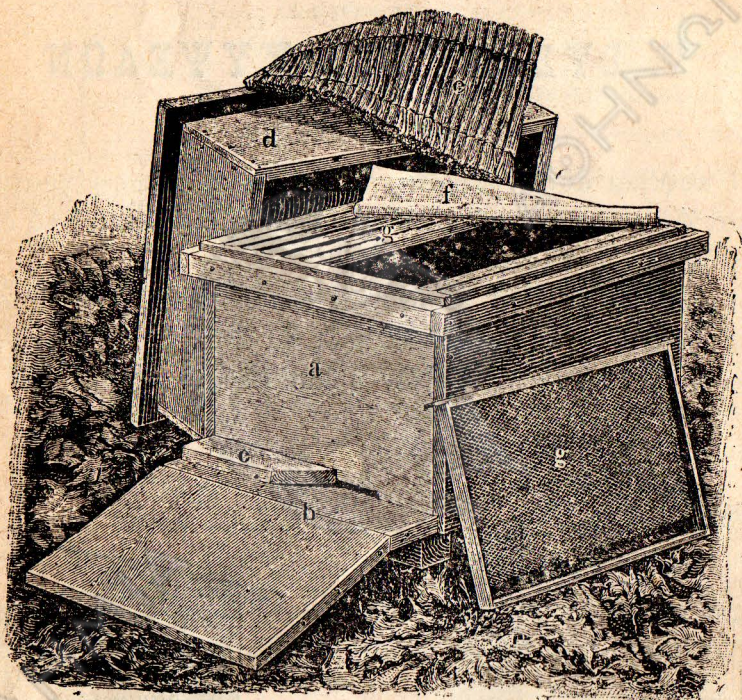
Αἱ κυψέλαι αὗται φέρουσι πατώματα καὶ διαφράγματα εἰς τρόπον ὥστε ὁ γῶρος αὐτῶν δύναται νὰ σμικρύνεται ἢ νὰ εὐρύνεται, κατὰ τὰς περιστάσεις.

Αἱ κυψέλαι Dadant εὐρύνονται κατακορύφως, δηλ. προστίθενται ἐν ἡ πλείονα πατώματα πρὸς τὰ ἄνω. Εἶναι ὅμως πολὺ ἐν χρῆσει καὶ ἡ κυψέλη Λαγιὰν ἢ ὁποῖα εὐρύνεται πρὸς τὰ πλά-

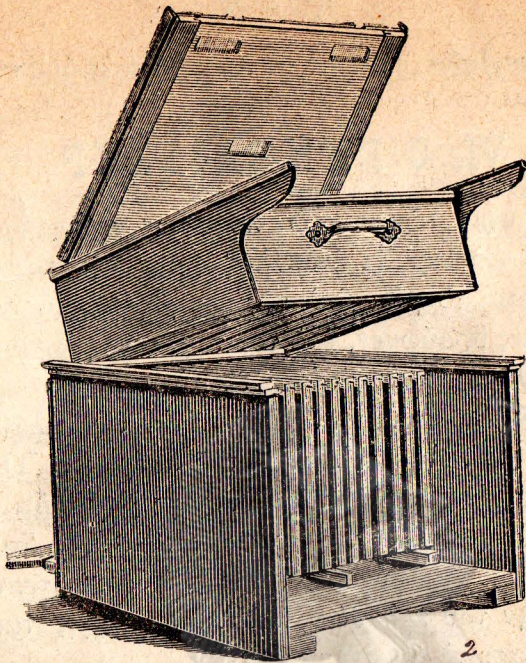
για (ὀριζοντίως) καὶ δὲν φέρει πατώματα. Ὡστε ἄλλαι κυψέλαι εὐρύσσονται κατὰ σύστημα κατακόρυφον καὶ ἄλλαι κατὰ σύστημα ὀριζόντιον.

Τὸ κάτω μέρος τῆς κυψέλης Dadant

εἶναι προωρισμένον διὰ τὰ ἔμβρυα καὶ λέγεται ἔμβρουθάλαμος, τὸ ἄνω διὰ τὸ μέλι καὶ λέγεται μελιτοθάλαμος.

Ἐπάρχει καὶ ἕτερον σύστημα κυψέλης, ἡ Ἑλβετική· τὴν κυψέλην ταύτην μεταχειρίζονται πολὺ εἰς Γερμανίαν καὶ Αὐστρίαν ἐντὸς οἰκίσκων, δι' ἡμᾶς ὅμως δὲν εἶναι κατάλληλος διὰ πολλοὺς λόγους. Δι' ἐκεῖνους δὲ οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦσι νὰ ἔχωσι τὰς κυψέλας αὐτῶν ἐντὸς οἰκίσκων εἶναι κατάλληλος ἡ κυψέλη Dadant — Alberti. 1

Καὶ τὰ 4 ταῦτα συστήματα ἔχομεν ἐν Κερκύρα, ἐπροτιμήσαμεν ὅμως τὴν κυψέλην Dadant — Blatt διὰ τὸ ὑπαιθρον καὶ τὴν τοῦ Dadant Alberti δι' οἰκίσκους. Ὑπάρχουσι βεβαίως καὶ ἕτερα συστήματα κυψελῶν· πάντων ὅμως βῆσις εἶναι τὰ κινητὰ πλαίσια καὶ ἡ κατὰ βούλησιν αὐξομείωσις τοῦ χώρου.

Ἡ αὐξομείωσις τοῦ χώρου ἔχει μεγάλην σπουδαιότητα, διότι κατὰ μὲν τὸν χειμῶνα εἶναι ἀνάγκη νὰ περιορίζεται τὸ σμῆνος ἐντὸς μικροῦ χώρου, κατὰ δὲ τὴν ἀνοιξιν, ὅτε ἡ πληθὺς τῶν μελισσῶν αὐξάνει πολὺ, εἶναι ἀνάγκη νὰ αὐξάνη καὶ ὁ χώρος. Πολλάκις εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀφαιρέσωμεν κηρήθρας πλεοναζούσας καὶ σμικρύνομεν τὸν χώρον, ἄλλοτε δὲ πάλιν εἶναι ἀνάγκη νὰ προσθέσωμεν κηρήθρας ἢ πατώματα καὶ αὐξάνομεν τὸν χώρον.

Εἰς τὴν κυψέλην Dadant ἡ αὕξησις τοῦ χώρου γίνεται κατ' ἀρχὰς πρὸς τὰ πλάγια διὰ μετακινήσεως τῶν διαφραγμάτων καὶ

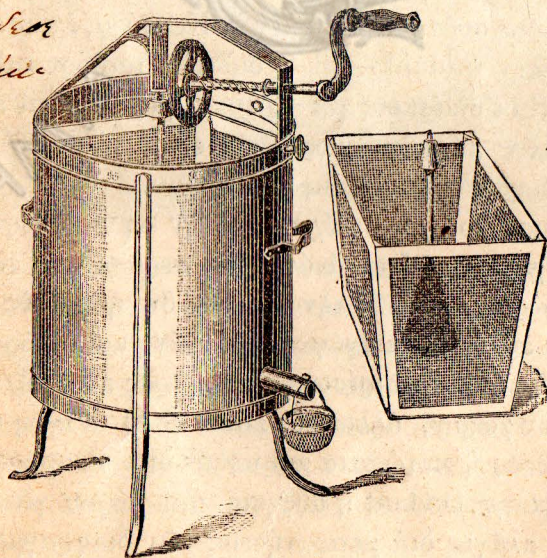
προσθήκης κηρηθρών, κατόπιν δὲ πρὸς τὰ ἄνω διὰ τῆς προσθήκης πατωμάτων.

VI. Ο ΕΚΜΕΛΙΣΤΗΡ

Τὴν ἀνακάλυψιν τῶν κινητῶν πλαισίων συνεπλήρωσεν ἐτέρα σπουδαία ἀνακάλυψις. Ἡ ἀνακάλυψις μηχανήματος διὰ τοῦ ὁποίου νὰ ἐξάγεται τὸ μέλι ἀπὸ τὰς κηρήθρας χωρὶς νὰ τὰς πιέζωμεν καὶ νὰ τὰς θραύωμεν, ὑπὸ τοῦ ταγματάρχου von Hruscha.

Ἡμέραν τινὰ εἶχε δώση οὗτος εἰς τὸν υἱὸν του τεμάχιον κηρήθρας μὲ μέλι. Τὸ παιδίον ἔθεσεν αὐτὴν εἰς καλάθιον καὶ τὸ περιέστρεφε χάριν παιδιᾶς. Ἄλλ' ὦ τοῦ θαύματος. Ὅταν ἔπαυσε τὸ παιγνίδιον καὶ ἐνεθυμήθη τὸ μέλι, παρετήρησεν ὅτι ἡ κηρήθρα δὲν εἶχεν πλέον μέλι! Ὁ ταγματάρχης ἐσκέφθη, ὅτι τοῦτο θὰ προῆλθεν ἐκ τῆς κεντρόφυγος δυνάμεως, ἣ ὁποία ἀνεπτύχθη κατὰ τὴν περιστροφὴν τοῦ καλάθιου, καὶ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ταύτης βασισθεὶς κατεσκεύασε τὸ μηχανημα.

*+ το' ὅσοι ἔδει
με' εἰς σχολαίε*

Ποίας δὲ ὑπηρεσίας παρέχει τὸ μηχανήμα τοῦτο εἰς τὴν μελισσοκομίαν; μεγίστας!

Πρῶτον διὰ τοῦ μηχανήματος τούτου ἐξέροχεται τὸ μέλι ἐκ τῶν κυττάρων τῆς κηρήθρας ἀγνὸν καὶ καθαρὸν, κατὰλληλον πρὸς βρῶσιν· δὲν συμπίεζεται μὲ τὰς κηρήθρας καὶ ἐπομένως οὔτε ἡ ὄσμή του οὔτε ἡ γεῦσις του παραβλάπτονται.

Ἐπειτα δὲν καταστρέφονται αἱ κηρήθραι τῶν μελισσῶν καὶ ἀφοῦ ἐξαγάγωμεν τὸ μέλι δυνάμεθα νὰ τὰς ἐπαναδώσωμεν εἰς τὴν κυψέλην, διὰ νὰ τὰς γεμίσουν ἐκ νέου μὲ μέλι. Τοῦτο δὲ εἶναι σπουδαιότατον διὰ τὴν πρακτικὴν μελισσοκομίαν, ἀρκεῖ ν' ἀναλογισθῶμεν τὰ ἑξῆς:

Αἱ μέλισσαι τὸν κηρὸν δὲν τὸν συλλέγουν ἐκ τῶν ἀνθέων ἢ τῶν δένδρων ἀπ' εὐθείας. Ὁ κηρὸς εἶναι οὐσία ἡ ὁποία ἐξέροχεται ἐκ τοῦ σώματος αὐτῶν ὡς ἔκκρισις, ἀπαράλακτα ὅπως ἡ γνωστὴ κιτρινὴ οὐσία εἰς τὸ οὖς τῶν ἀνθρώπων. Διὰ μεγεθυτικοῦ φακοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ παρατηρήσῃ τις τοῦτο εἰς κυψέλας ὑελοφράκτους. Θὰ ἴδῃ μικρὰ κίτρινα λέπια ἐξερχόμενα ἐκ τῶν δακτυλίων τῆς κοιλίας! Τὸν κηρὸν λοιπὸν τὸν κατασκευάζει ἡ μέλισσα ἐντὸς τοῦ σώματός της, καὶ τὸν κατασκευάζει δαπανῶσα μέλι ἐξηκριβώθη δὲ ὅτι χρειάζεται 10 περίπου λίτρας μέλιτος πρὸς παραγωγὴν μιᾶς λίτρας κηροῦ.

Ὅταν λοιπὸν ἡμεῖς οἰκονομήσωμεν τὰς κηρήθρας καὶ τὰς ἐπαναδώσωμεν εἰς τὴν κυψέλην, ἐὰν πρόκηται λ. χ. περὶ μιᾶς λίτρας κηροῦ, ἔχομεν οἰκονομίαν 10 λίτρας μέλιτος καὶ θὰ αὐξήσῃ ἡ παραγωγὴ τῆς κυψέλης ἡμῶν κατὰ 10 λίτρας εἰς μέλι.

Ἄλλὰ δὲν εἶναι μόνον τοῦτο, εἶναι καὶ ὅτι διὰ νὰ κατασκευάσουν ἐκ νέου τὰς κηρήθρας ἔχουν ἀνάγκην χρόνου· καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἀνθοφορίας ἔχει τοῦτο μεγάλην σημασίαν, διότι ἐν τῷ μεταξὺ ἡ ἀνθοφορία προχωρεῖ εἰς τὸ τέλος της.

Κατὰ τὸ 1906 παρετήρησα, ὅτι κηρήθραι τοιαῦται, τὰς ὁποίας

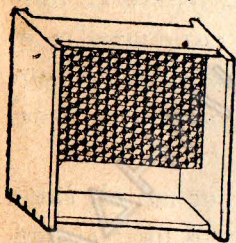
ἐκένωσα διὰ τοῦ μηχανήματος καὶ ἐπανέθεσα ἐντὸς τῆς κυψέλης ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἦσαν ἐκ νέου πλήρεις μέλιτος, καὶ κατώρθωσα τὸ ἔτος ἐκεῖνο νὰ **τρυγήσω τετράκις** μέλι ἐκ τῆς αὐτῆς κυψέλης.

Δύνασθε τώρα νὰ φαντασθῆτε πλέον ὅποια πρόοδος ἐπῆλθεν εἰς τὴν παραγωγὴν διὰ τῶν 2 τούτων ἀνακαλύψεων, τῶν κινήτων πλαισίων δηλ. καὶ τοῦ ἐκμελιστήρος, ἐν συνδυασμῷ λαμβανόμεναι ὑπ' ὄψει.

VII. Αἱ Τεχνηταὶ Κηρήθραι

Ἄλλὰ δὲν τελειώνομεν ἕως ἐδῶ. Ἐπῆλθε καὶ νέα ἀκόμη ἀνακάλυψις εἰς τὴν μελισσοκομίαν τῆς αὐτῆς σπουδαιότητος.

Ὁ Γερμανὸς μελισσοκόμος Mehring ἀνεκάλυψε τρόπον παραγωγῆς κηρηθρῶν τεχνητῶν.

Διὰ τῶν τεχνητῶν τούτων φύλλων εὐκόλυνομεν σπουδαίως τὰς μελίσσας εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν οἰκοδομημάτων αὐτῶν.

Ἐκτὸς δὲ τούτου κατορθώνομεν καὶ τὸν περιορισμὸν τῶν κηφήνων. Ὡς γνωστὸν οἱ κηφήνες δὲν ἐργάζονται ἐντὸς τῆς κυψέλης, ἀλλ' οὔτε εἰς βοσκὴν ἐξέρχονται καὶ ζῶσιν ἐκ τοῦ μέλιτος τοῦ ἀποθηκευομένου ὑπὸ τῶν μελισσῶν.

Εἶπομεν ὅτι διὰ νὰ γεννηθῶσι κηφήνες χρειάζονται κύτταροι μεγαλύτεροι τοὺς ὁποίους εἶδομεν (κηφήνια). Αἱ τεχνηταὶ ὁμως κηρήθραι φέρουσιν ἐπ' αὐτῶν τὰς βάσεις κυττάρων ἐργατίδων καὶ οὐχὶ κηφήνων, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διὰ τῆς χρήσεως τῶν τεχνητῶν κηρηθρῶν περιορίζομεν καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν

κηρήγων. Ἐπομένως ποριζόμεθα καὶ ἐντεῦθεν οἰκονομίαν μέλι-
τος, ἡ ὁποία δύναται νὰ φθάσῃ καὶ εἰς 2 ὀκάδας κατὰ κυψέλην.

VIII. Η ΕΥΡΥΧΩΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΨΕΛΩΝ

Ἔλα ταῦτα δύναται νὰ δώσουν ἰδέαν περὶ τῶν καταπληκτι-
κῶν προόδων, αἱ ὁποῖαι συνετελέσθησαν εἰς τὴν μελισσοκομίαν,
ιδίως ὡς πρὸς παραγωγὴν εἰσοδήματος.

Καὶ ἐν τούτοις ὑπάρχει καὶ ἕτερον ἐπίσης σπουδαῖον τὸ ὁποῖον
δὲν εἶχε παρατηρηθῆ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀριστοτέλους μέχρι
τῶν τελευταίων χρόνων καὶ ὅπερ ἐπεφυλάσσετο ἐπίσης εἰς τὴν
νεωτέραν μελισσοκομίαν. Ἡ **εὐρυχωρία** τῶν κυψελῶν.

Παρατηρήθη ὅτι μία οἰκογένεια μελισσῶν δύναται νὰ ἀνα-
πτυχθῆ μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 100.000, καὶ ἐν τούτοις εἰς τὰς
κοινὰς κυψέλας δὲν χωροῦσιν οὔτε 40.000. Κατασκευάζοντες
λοιπὸν μικρὰς τὰς κυψέλας, περιορίζομεν τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ
σημήνου ἐπὶ σπουδαία ζημία ὡς πρὸς τὸ εἰσόδημα. Ζημία προ-
φανεῖ, διότι μία κυψέλη μὲ 100.000 θὰ δώσῃ ὑπερδιπλάσιον
εἰσόδημα ἑτέρας μὲ 40.000, δύναται νὰ σκεφθῆ ἕκαστος. Ἡμεῖς
δὲ λέγομεν ὅτι μία μὲν κυψέλη μὲ 40.000 ἐνδέχεται νὰ δώσῃ
μικρὸν εἰσόδημα 5—10 λιτρῶν, ἐνδέχεται καὶ νὰ μὴ συλλέξῃ
περισσότερον τοῦ ἀναγκαιοῦντος διὰ τὴν συντήρησίν της, ἐνῶ
μία κυψέλη μὲ 100.000 θὰ δώσῃ σπουδαῖον εἰσόδημα, βεβαίως
πολλαπλάσιον, ὄχι διπλάσιον. Διατί; Τοῦτο εἶναι ζήτημα σπου-
δαῖον εἰς τὴν μελισσοκομίαν. Ἐὰν ὁ μελισσοκόμος θέλῃ νὰ ἔχῃ
μεγάλα εἰσοδήματα, πρέπει νὰ κατορθώσῃ νὰ ἔχῃ ὅσον τὸ δυ-
νατὸν κυψέλας πολυαρίθμως κατορημένας, ἄλλως τὰ εἰσοδή-
ματα αὐτοῦ θὰ εἶναι μέτρια, ἂν μὴ μηδαμινά, καὶ δὲν θὰ πταίουν
οὔτε τὰ κινητὰ πλάσια οὔτε αἱ τεχνηταὶ κηρῆθραι βεβαίως.

Παρετήρησα εἰς τὸ μελισσοκομεῖόν μου κατὰ τὸ 1906, ὅτι μία μόνη κυψέλη, ἐπειδὴ ἦτο ἰσχυρά, μοῦ ἔδωκεν εἰς 4 φορὰς ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους 42 ὀκάδας μέλι, ἐνῶ αἱ ἄλλαι μοῦ ἔδωκαν, ἄλλη μὲν 10, ἄλλη δὲ 20, ἄλλη δὲ 30, μερικαὶ μάλιστα ἀπὸ τὰς ὁποίας εἶχον ἐξέλθῃ ἀφρομοί, καὶ ἐπομένως εἶχεν ἐλαττωθῆ σπουδαίως ὁ ἀριθμὸς, μοῦ ἔδωκαν μόνον 4 καὶ μία μηδέν. Τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ἐδημοσίευσα εἰς τὸ «Δελτίον» τῆς βιομ. καὶ ἔμπορ. ἀκαδημίας Ρουσοπούλου τοῦ 1907.

Ἐκτοτε ἔκαμα καὶ ἄλλας ἐπιβεβαιωτικὰς παρατηρήσεις. Μία λίαν ἰσχυρὰ κυψέλη τοῦ μελισσοκομείου μου μοῦ δίδει τώρα 3 κατὰ σειρὰν ἔτη εἰσόδημα ἀσυγκρίτως μεγαλύτερον τοῦ τῶν λοιπῶν κυψελῶν, αἱ ὁποῖαι ἐν τούτοις εἶναι καὶ αὐταὶ ἰσχυραὶ, ἀλλ' ὄχι βεβαίως ὡς αὕτη.

Τὰ ἔτη 1907 καὶ 1908 δὲν ὑπῆρξαν εὐφορα ὑπὸ ἔποψιν μέλιτος, καὶ διὰ τοῦτο ἡ παραγωγή μελικηριδίων δὲν μοῦ ἐπέτυχεν εἰς ὅλας τὰς κυψέλας· ἐν τούτοις εἰς αὐτὴν ἐπέτυχε καὶ μοῦ ἔδωκε τὸ μὲν 1907 15 μελικηρίδια καὶ 20 λίτρ. μέλι, τὸ δὲ 1908, 20 μελικηρίδια (τὰ ὁποῖα ἐπώλησα πρὸς 1 δραχ. ἕκαστον) καὶ 12 λίτρ. μέλι χύματος.

Τελείως σύμφωνα φαίνονται ταῦτα τὰ ἀποτελέσματα καὶ με ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα παρετήρησεν ὁ Bertrand εἰς τὸ ἔργον του. Κατὰ τὸ ἀγγλικὸν περιοδικὸν British Bee Journal, εἰς τὸ ὁποῖον κατὰ τὸ 1889, ἐδημοσιεύθη σκιαγραφία τοῦ Bertrand, ἔδοξίμασεν οὗτος διάφορα συστήματα κυψελῶν με μικρὰ πλαίσια καὶ δὲν ἔλαβεν οὐδόλως ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Ὅπερ ὅμως δὲν κατώρθωσε νὰ ἐπιτύχῃ με τὰς κυψέλας μικροῦ τύπου, τὰς ὁποίας εἶχε μεταχειρισθῆ ἐν ἀρχῇ, τὸ ἐπέτυχε με τὰς κυψέλας Dadant καὶ Layens.

Κατὰ τὸ ἔτος 1880 ἐγκατέστησε τὸ τέταρτον αὐτοῦ μελισσοκομεῖον εἰς Allevais ἐν Jura με 50 κυψέλας Dadant καὶ Layens

καὶ ὄχι μόνον τὰ ἔξοδα τῆς πρώτης ἐγκαταστάσεως διὰ κυφέλας, ἐργαστήριον καὶ φραγμοὺς ἀνελθόντα εἰς 2500 φρ. ταχέως ἐκάλυψεν, ἀλλὰ καὶ ἀποφέρει κατ' ἔτος τὸ μελισσοκομεῖόν του λαμπρὰ κέρδη, τὰ ὅποια ὁ Bertrand καὶ ὁ μισθωτὴς του διανέμονται.

ΙΧ. ΕΞΕΥΓΕΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Δὲν ἔχομεν δὲ μόνον πολλαπλασιασμόν, ἀλλὰ καὶ ἐξευγένισιν τοῦ εἰσοδήματος μὲ τὰς νέας κυφέλας. Ἔχομεν ὡς εἶπομεν τὸ καθαρώτατον μέλι τὸ ἐξαγόμενον διὰ τοῦ σφενδοπιστήρος πρὸς βρῶσιν, ἔχομεν ἐπίσης καὶ τὰ μελικηρίδια, περὶ τῶν ὁποίων πρὸ ὀλίγου ἀνέφερα.

Διὰ τῶν μελικηριδίων τούτων εἶναι δυνατὸν νὰ πωλῆται τὸ μέλι εἰς μικρὰς κηρήθρας ἐν εἴδει ζαχαροπήκτων, εἶναι πολὺ ἐλκυστικὰ καὶ προτιμῶνται πολὺ ἐν Εὐρώπῃ, ἀλλ' ὅπως δῆποτε ἀποτελοῦσιν εἶδος πολυτελείας.

Χ. ΓΟΝΙΜΟΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΩΝ-ΠΑΡΑΦΥΑΔΕΣ

Ἄλλ' ἔρχεται τώρα καὶ ἕτερον ζήτημα. Πολὺ καλὰ νὰ ἔχομεν μεγάλας κυφέλας μὲ πολυάριθμα σμήνη· ἀλλὰ πῶς θὰ τὸ κατορθώσωμεν τὰ σμήνη νὰ εἶναι πολυάριθμα καὶ ἐπομένως ἰσχυραὶ αἱ κυφέλαι; διότι συμβαίνει πολλάκις μ' ὅλον τὸ εὐρύχωρον τῆς κατοικίας νὰ εὐρίσκωνται ἀσθενεῖς αἱ κυφέλαι ὡς ἐκ τῆς ἑλλείψεως ἀρκετῆς γονιμότητος ἐκ μέρους τῆς βασιλίσσης.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἀφήσαμεν ὑστερον καὶ ὁμῶς πρέπει διὰ τὸν εἰσοδηματιάν μελισσοκόμον νὰ εἶναι πρῶτον. Διότι ἐὰν δὲν κατορθώσῃ νὰ ἔχη κυφέλας ἰσχυρὰς, δὲν θὰ ἔχη σπουδαῖον εἰσόδημα.

Διὰ νὰ ἔχομεν κυφέλας ἰσχυρὰς πρέπει νὰ κατορθώσωμεν νὰ ἔχομεν βασιλίσσας γονίμους, καὶ διὰ νὰ ἔχομεν βασιλίσσας γο-

νίμους πρέπει νὰ ἐκθρέψωμεν τοιαύτας διὰ τοῦ συστήματος τῆς ἐπιλογῆς.

Σὰς ἀνέφερα προηγουμένως ὅτι ἔχω εἰς τὸ μελισσοκομεῖόν μου κυψέλην ἐκτάκτου γονιμότητος. Ἐ! λοιπόν, ἀπὸ αὐτὴν δύναμαι νὰ κάμω πολλάς.

Λαμβάνω μικροτάτας σχαδόνας (λάλι^{αυ}~~αυ~~) ἐκ τῆς ἐκλεκτῆς ταύτης κυψέλης καὶ τὰς θέτω εἰς **τεχνητοὺς** βασιλοκυττάρους, προσθέτων εἰς ἕκαστον κύτταρον καὶ ὀλίγην **βασιλικὴν** τροφήν. (*) Τοὺς τεχνητοὺς αὐτοὺς κυττάρους κολλῶ ἐπὶ ἑνὸς πήχεως καὶ τὸν πῆχυν τοῦτον ἐφαρμόζω ἐντὸς πλαισίου τινὸς καὶ τὸ πλαίσιον τοῦτο τοποθετῶ εἰς κυψέλην ὀργῶσαν πρὸς ἀφροσύνην, ἀφοῦ καταστρέψω τοὺς εἰς αὐτὴν εὐρισκομένους φυσικοὺς βασιλοκυττάρους. Ὄταν οἱ κύτταροι οὗτοι γίνωσιν ὄριμοι καὶ πλησιάζῃ ὁ καιρὸς νὰ ἐξέλθωσιν αἱ βασίλισσαι (δηλ. μετὰ 10 περίπου ἡμέρας), τοὺς ἀφαιρῶ καὶ θέτω ἑτέρους. Κατ' αὐτὸν δὲ τὸν τρόπον ἡ κυψέλη αὕτη μεταβάλλεται εἰς **ἐργοστάδιον**, οὕτως εἰπεῖν, **παραγωγῆς βασιλισσῶν**. Κατωρθώθη ἐντὸς δύο μηνῶν, Μάϊον καὶ Ἰούνιον, νὰ παραχθῶσιν ἐκ μιᾶς μόνης κυψέλης 314 βασίλισσαι.

Διὰ νὰ κάμω δὲ παραφυάδας λαμβάνω δύο κηρήθρας ἐκ τινος κυψέλης, μίαν μὲ γόνον καὶ μίαν μὲ μέλι, ὁμοῦ μὲ τὰς μελίσσας καὶ τὰς θέτω εἰς κενὸν κιβώτιον, ἢ μοιράζω τὰς κηρήθρας μιᾶς κυψέλης κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον εἰς 4—5 κενὰ κιβώτια. Εἰς τὰ κιβώτια ταῦτα ἀφίνω τὰς μελίσσας κλεισμένας ἐπὶ 24 ὥρας καὶ καίωσιν θέτω εἰς ἕκαστον κιβώτιον ἀνὰ ἓνα βασιλοκύτταρον· μετὰ μίαν ἢ δύο ἡμέρας θὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸν βασιλοκύτταρον ἡ βασίλισσα, θὰ γονιμοποιηθῇ καὶ θὰ ἀρχίσῃ νὰ γεννᾷ ὤα.

(*) Τοὺς ἐπιθυμοῦντας διασαφήσεις καὶ λεπτομερείας περὶ τῶν ἐνταῦθα ἐκτιθεμένων παραπέμπομεν εἰς τὸν ὑφ' ἡμῶν μεταφρασθέντα Ὀδηγὸν τοῦ Μελισσοκόμου καὶ εἰς τὸ Δελτίον τῆς Βιομηχ. καὶ Ἐμπορ. Ἀκαδημίας; Ἀθηνῶν (τεύχος 12 τοῦ 1906, 10 τοῦ 1907, 4 τοῦ 1908, καὶ 10 τοῦ 1909).

Τὰς τοιαύτας παραφυάδας φροντίζω νὰ ἐνισχύσω τακτικῶς διὰ προσθήκης μελισσῶν καὶ ἐμβρουοκηρηθρῶν, ὥστε νὰ γείνωσι κα-
νονικὰ σμήνη μελισσοκομείου. Τὸ σύστημα τῆς κατὰ τὸν ἀνω-
τέρω τρόπον ἐκτροφῆς βασιλισσῶν εἶναι ὅλως νέον, προελθὸν ἐξ
Ἀμερικῆς. Εἰς τὸ ἐσχάτως δὲ συγκροτηθὲν ἐν Παρισίοις μελισ-
σοκομικὸν συνέδριον, ὁ υἱὸς τοῦ ἐν Β. Ἀμερικῇ Charles Dadant
παρουσίασε πλαίσιον μὲ τοιοῦτους ὠρίμους τεχνητοὺς βασιλο-
κυττάρους, κολλημένους ἐπὶ ὀριζοντίου πήχεως καὶ ἀνεφώνησεν :
« Ἴδού, κύριοι, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον οὐδεὶς ἀκόμη ἐξ ὑμῶν εἶδεν,
οὔτε εἰς τὴν Γαλλίαν οὔτε εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην » ! Ἐν Ἀμε-
ρικῇ κατορθώθη νὰ παραχθῶσι κατὰ τὸ σύστημα τοῦτο βασί-
λισσαι ἀξίας 10 δολλαρίων.

ΧΙ. Ο ΚΗΡΟΣ

Ἐκ τῶν μέχοι τοῦδε ἐκτεθέντων εἶναι εὐκόλον νὰ νομίση κανεὶς,
ὅτι διὰ τῶν νέων κυψελῶν ἐπολλαπλασιάσθη μὲν ἡ παραγωγή τοῦ
μέλιτος, ἐμηδενίσθη ὁμως ἡ παραγωγή τοῦ κηροῦ· καὶ λέγω
τοῦτο διότι πολλάκις μοῦ ἔγειναν σχετικαὶ ἐρωτήσεις. Λοιπὸν τὸ
πρᾶγμα δὲν ἔχει οὕτω. Εἶπομεν ὅτι ὁ κηρὸς εἶναι προῖον φυσικῆς
ἐκκρίσεως τῶν μελισσῶν, ἀπαράλλακτα ὡς ἡ κιτρινή οὐσία εἰς
τὸ οὖς τῶν ἀνθρώπων· ὡς τοιαύτη λοιπὸν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ
μηδενισθῇ. Τὴν τοιαύτην ἐκκρῖσιν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὴν ἐμπο-
δίσωμεν, ἀλλ' οὔτε καὶ φρόνιμον νὰ ἀγωνισθῶμεν πρὸς τοιοῦ-
τόν τινα σκοπὸν. Ἀμα κατορθώσῃ ὁ μελισσοκόμος νὰ τοῦ ἐξοι-
κοδομήσουν αἱ μέλισσαι κηρήθρας εἰς ὅλα τὰ πλαίσια καὶ τοῦ
ἐμβρουοθαλάμου καὶ τοῦ μελιτοθαλάμου, τότε καθ' ἕκαστον ἔτος
θὰ τοῦ παρουσιάζεται εὐκαιρία νὰ ἀφαιρῇ μερικὰς τὰς μᾶλλον
ἐλαττωματικὰς τοιαύτας καὶ νὰ τὰς ἀναπληροῖ διὰ πλαισίων μὲ
λωρίδας τεχν. κηρήθρας. Θὰ ἔχη οὕτως εἰσόδημα καὶ ἐκ κη-

ροῦ καὶ συγχρόνως θὰ δίδῃ ἀφορμὴν πρὸς τοιαύτην ἀσχολίαν εἰς τὰς μελίσσας, ἥτις ἀσχολία καὶ ἀναγκαία, ὡς εἶπομεν, εἶναι καὶ συντελεῖ καὶ εἰς τὴν παρεμπόδισιν τῶν ἀφροσμῶν, ἥτις πολὺ σημαίνει εἰς τὴν παραγωγὴν πολλοῦ μέλιτος.

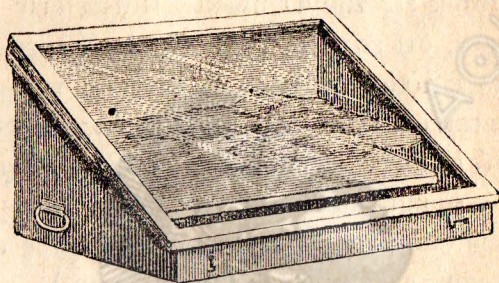
Δυνάμεθα δὲ νὰ δίδωμεν τὴν τοιαύτην ἀσχολίαν εἰς τὰς μελίσσας καὶ μετὰ τὴν ἀνθοφορίαν, δηλ. κατὰ τὸ θέρος, παρακινουῦντες αὐτὰς εἰς παραγωγὴν κηροῦ διὰ τεχνητῆς σιτίσεως μεσιρόπιον.

Μάλιστα εἰς τὸ Δελτίον τῆς ἔμπορ. καὶ βιομηχ. Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν κατεχωρίσαμεν σχετικὴν διατριβὴν εἰς τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζομεν ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ χρησιμοποιήσωμεν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον σιρόπιον ἐκ σταφίδος, καὶ ἀναπτύσσομεν ἐκεῖ πῶς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον αἱ νέαι κυψέλαι κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας εἶναι δυνατόν νὰ μεταβληθῶσιν εἰς ἐργαστάσια παραγωγῆς κηροῦ, καὶ ὁμιλοῦμεν ἐκεῖ περὶ παραγωγῆς κηροῦ κατὰ βούλησιν καὶ ἀναφέρομεν ὅτι ἰσχυρὰ κυψέλη δύναται ἐντὸς μιᾶς μόνης νυκτὸς νὰ ἐξοικοδομήσῃ κηρήθρας 4 — 5 κυβ. παλαμῶν. Εἶναι δυνατόν δηλ. νὰ ἔλθῃ τις εἰς τὸ μελισσοκομεῖόν μας, νὰ μᾶς ζητήσῃ ὠρισμένην ποσότητα κηροῦ καὶ ἡμεῖς νὰ ἀναλάβωμεν νὰ τὸν παραδώσωμεν ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν, ὑποχρεώνοντες τὰς μελίσσας νὰ τὸν ἐτοιμάσωσι. Τὰ ἐκ σταφίδος δὲ σιρόπια εἶναι πολὺ εὐθηνά, ἐπομένως καὶ ἡ τοιαύτη παραγωγὴ συμφέρουσα.

Τὸ συμπέρασμα λοιπὸν εἶναι ὅτι ὄχι μόνον παράγεται καὶ κηρὸς διὰ τῆς νέας κυψέλης, ἀλλὰ μάλιστα καὶ κατὰ βούλησιν καὶ δὴ κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας, ὁπότε δὲν ὑπάρχει ἀφθονία ἀνθέων πρὸς συλλογὴν μέλιτος καὶ αἱ μέλισσαι θὰ ἔμενον ἀργαί.

Καὶ ἐνταῦθα δ' ἐπῆλθεν ἐπίσης ἐξευγένισις τοῦ προϊόντος διὰ τῆς ἐπινοήσεως τοῦ Ἰταλοῦ μελισσοκόμου Λεάνδρου. Οὗτος εἰς τὴν μελισσοκομικὴν ἔκθεσιν τοῦ Μιλάνου τοῦ 1881 παρουσίασε συσκευὴν τήξεως τοῦ κηροῦ διὰ συγκεντρώσεως τῆς ἡλιακῆς θερμότητος. Ἡ συσκευὴ αὕτη εἶναι ἀπλουστάτη καὶ ὑπενθυμίζει εἰς

ἡμᾶς τὸ κιβώτιον τοῦ Σωσῦρ διὰ τοῦ ὁποίου ὁ Ἔρσγελ εἰς τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἑλπίδος κατώρθωσε νὰ βράσῃ κρέας. Στηρίζεται δὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ὅτι αἱ θερμομαντικαὶ ἀκτῖνες τοῦ Ἥλιου διέρχονται τὴν ὕαλον καὶ ἀποθηκεύεται εἰς τὸ κιβώτιον ἡ θερμότης, ἡ ὁποία ὅμως δὲν δύναται καὶ νὰ ἐξέλθῃ εὐκόλως, πρᾶγμα γνωστὸν εἰς τοὺς γνωρίζοντας Φυσικὴν Πειραματικὴν.

Κατὰ τὸν τρόπον δὲ τοῦτον δυνάμεθα ν' ἀπολαμβάνωμεν τὸ προϊόν τοῦτο καθαρῶτατον καὶ μὲ πλήρες τὸ ἄρωμά του, ὅπερ δὲν συμβαίνει βεβαίως καὶ μὲ τὴν μέθοδον τοῦ βρασμοῦ.

ΧΙΙ. Ἡ ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΙΣΑ ΠΡΟΟΔΟΣ ΚΑΙ Ἡ ΕΞΑΠΛΩΣΙΣ

Τοιαύτη ἐν ὀλίγοις ἡ πρόοδος ἡ ἐπιτευχθεῖσα εἰς τὴν μελισσοκομίαν ἀλλαχοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐξάπλωσις αὐτῆς εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην καὶ εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Β. Ἀμερικῆς εἶναι ἐπίσης μεγάλη. Ἐφημερίδες καὶ περιοδικὰ ἐκδίδονται εἰς ὅλας τὰς γλώσσας πραγματευόμενα εἰδικῶς περὶ μελισσοκομίας, ἐπίσης βιβλία διάφορα διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἠδύνατό τις νὰ σχηματίσῃ ὀλοκλήρους βιβλιοθήκας.

Εἰς πολλὰ μέρη ἔχουσιν ἰδρυθῆ ἔμπορικὰ μελισσοκομεῖα καὶ ἐργοστάσια κατασκευῆς κυψελῶν, μελισσοκομικῶν ἐργαλείων κλπ. εἰδῶν.

Ἡμεῖς διὰ τὰς ἀνάγκας ἡμῶν ἔχομεν ἀλληλογραφίαν μὲ ἐμπορικὸν μελισσοκομεῖον εὐρισκόμενον εἰς τὸ Κράτιν τῆς Αὐστρίας· ἐπίσης μὲ τὸ ἐμπορικὸν κατάστημα τοῦ Reymond Gariel ἐν Παρισίοις.

Ἄλλ' ὅ,τι μαρτυρεῖ πρὸ παντὸς ἄλλου περὶ τῆς μεγάλης διαδόσεως τῆς νέας μελισσοκομίας ἐν Εὐρώπῃ εἶναι οἱ πολυάριθμοι σύλλογοι. Οὕτως εἰς τὴν Deutsche Illustrierte Bienenzeitung ἀναγινώσκομεν, ὅτι κατὰ τὸ 1905 εἰς τὴν Ἑλβετίαν 83 σύλλογοι ἔστειλον μέλι εἰς τὸν σταθμὸν ἐξελέγξεως τοῦ μέλιτος, ἐκ τοῦ ὁποίου φαίνεται, ὅτι εἶναι πλείονες βεβαίως τῶν 83 οἱ σύλλογοι. Ὅτι ἀπὸ 35.717 κυψέλας παρήχθησαν 384.076 χιλιόγρ. μέλιτος· ἐπομένως ἐκάστη κυψέλη ἔδωκε κατὰ μέσον ὄρον 11 χιλιόγρ. ὅτι εἰς Graubünden ὁ μέσος ὄρος τοῦ εἰσοδήματος ἀνῆλθεν εἰς 22 χιλιόγρ. (δηλαδὴ σχεδὸν 49 ἀγγλικὰς λίτρας).

Συνέδρια πολυάριθμα συγκροτοῦνται ἐπίσης κατ' ἔτος μελισσοκομικὰ καὶ ἀνακοινώσεις πλείσται δημοσιεύονται, ἀποβλέπουσαι εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν διαφόρων μελισσοκομικῶν μεθόδων.

XIII. Ἡ ΝΕΑ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑ ΕΝ ΚΕΡΚΥΡΑ.

Εὐτυχῶς καὶ ἐν Κερκύρᾳ κατορθώσαμεν νὰ διαδώσωμεν τὴν νέαν μελισσοκομίαν εἰς ἀρκετὰ κέντρα. Οὕτω 40 ἐργάζονται σήμερον ἐν Κερκύρᾳ μὲ νέας κυψέλας καὶ μάλιστα εἰς 8 διαφόρους δήμους. Ἐχομεν δὲ τὴν ἐλπίδα, ὅτι οὗτοι θέλουσι χρησιμεύσῃ ὡς πυρῆνες πρὸς διάδοσιν τῆς μελισσοκομίας ἐντελῶς καθ' ὅλην τὴν νῆσον.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε δὲ ἀποτελεσμάτων ἀποδεικνύεται, ὅτι καὶ ἐνταῦθα ἡ νέα μελισσοκομία εὐδοκμεῖ θαυμασίως· καὶ πρέπει νὰ λάβωμεν βεβαίως ὑπ' ὄψιν, ὅτι οἱ πλείστοι τῶν ἐχόντων νέας κυψέλας δὲν εἶναι μελισσοκόμοι ἐπαρκῶς κατηρτισμένοι, ἀλλ' ἀρχα-

ριοι. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ πλεῖστον τῆς νήσου κατέχεται ὑπὸ ἐλαιῶ-
νων καὶ ἀμπελώνων, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι πρόσφοροι εἰς τὴν με-
λισσοκομίαν. Ἐν τούτοις τὰ ἀποτελέσματα, ὡς εἴπομεν, δὲν μᾶς
ἀποθαρρύνουσι καθόλου.

Ἐπάρχουσιν ὅμως ἐν Κερκύρα καὶ περιοχαὶ λίαν πρόσφοροι εἰς
τὴν μελισσοκομίαν καὶ οὕτως εἰπεῖν προνομιῶχοι, καὶ τοιαύτας
θεωρῶ τὴν περιοχὴν τῆς Ἰστώνης (τὸ Βουνὸ) καὶ τὴν περιοχὴν
τῆς πόλεως Κερκύρας καὶ τοῦ Ποταμοῦ. Ἰδίως ἡ περιοχὴ τῆς
πόλεως εἶναι καταλληλοτάτη, διότι εἶναι πλήρης πλείστων καὶ
ἐκλεκτῶν μελιτοφόρων ἀνθέων. Εἶναι ἡ περιοχὴ ἐκείνη εἰς τὴν
ὁποίαν κατὰ τὴν Ὀμηρικὴν διήγησιν τελοῦνται τὰ θαύματα τῆς
βλαστήσεως καὶ τῆς διαρκοῦς ἀνθοφορίας, ὥστε νὰ ὑπάρχωσιν
ἄνθη καὶ καρποὶ κατὰ πᾶσαν τοῦ ἔτους ἐποχὴν. Δὲν εἶναι δὲ κα-
τελημμένῃ ὑπὸ ἀμπελώνων καὶ ἐλαιῶνων, ἀλλ' ὑπὸ λειβαδίων
καὶ κήπων ἀνθοφόρων. Καὶ βεβαίως εἰς ποῖον μέρος τοῦ κόσμου
εἶναι δυνατὸν νὰ εὔρεθῇ ὁ περιγηγητῆς εἰς τόσον πέλαγος μύρων
καὶ ἀνθέων ὡς εἰς τὴν ἄγουσαν πρὸς τοὺς κήπους τοῦ Ἀλκινόου
καθ' ὥραν ἑαρινήν; Ποῖος δὲν ἐμεθύσθη ἀπὸ χρώματα καὶ ἀρώ-
ματα κατὰ τὴν ὥραν ταύτην ἢ ἀπὸ σκιᾶν καὶ δρόσον κατὰ τὸ
θέρος;

Ἄλλ' ἔπρεπε νὰ εἴμεθα μᾶλλον πρακτικοὶ παρὰ θεωρητικοί.
Ἐπρεπε νὰ δοκιμάσωμεν καὶ πρακτικῶς τὴν περιοχὴν ταύτην, καὶ
ἰδοὺ μία κυψέλη εἰς τὸν κήπον τοῦ κ. Δαλιέτου, μόνη, ἐγκατα-
λελειμμένη μᾶς ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ περιοχὴ Κερκύρας εἶναι ἔδαφος
πλούσιον πρὸς ἐκμετάλλευσιν ὑπὸ ἔποψιν μελισσοκομικῆν. Ἡ
κυψέλη αὕτη ἔδωκεν 60 λίτρο. μέλι. Ἄλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι τι
ἔκτακτον· μία ἰδική μου, ὡς εἴπομεν, ἔδωκε 42 ὀκάδας! Ὁ Bertrand
ἀναφέρει ὅτι κυψέλαι τινὲς ἔφθασαν νὰ δώσουν καὶ 100 χιλιογρα.
Τοῦτο ὅμως, λέγει, δὲν εἶναι βεβαίως κανὼν πρὸς καθορισμὸν τοῦ
μέσου εἰσοδήματος, εἶναι ἐξαίρεσις, ἀλλ' ὅτι σήμερον ἀποτελεῖ
τὴν ἐξαίρεσιν δύναται δι' ἐπιτυχοῦς ἐκτροφῆς νὰ γείνη αὐριον κα-

νών. Ἡ ἐπιτευχθεῖσα πρόοδος εἶναι τόσον τεραστία, ὥστε νὰ δικαιολογεῖ καὶ τὰς μᾶλλον τολμηρὰς προσδοκίας! Καὶ ἐὰν ἐξαιρέσωμεν τόπους τινὰς τελείως ἔλεινους, οἱ κόποι τοῦ μελισσοκόμου πάντοτε ἀνταμείβονται πλουσίως.

ΧVI. ΤΑ ΕΚ ΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑΣ ΚΕΡΔΗ

Ἡμεῖς ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἀποτελεσμάτων ἐπίσθημεν ὅτι ὁ μέσος ὄρος ἐτήσιου εἰσοδήματος ἀπὸ ἐκάστην κυψέλην Dadant διὰ τὴν Κέρκυραν εἰς καλῶς διευθυνόμενον μελισσοκομεῖον εἶναι δραχ. 20. Μελισσοκόμος λοιπὸν μὲ 100 κυψέλας εἶναι δυνατὸν ν' ἀπολαμβάνῃ ἐτήσιον εἰσόδημα δραχ. 2000. Διὰ τὰς 100 δ' αὐτὰς κυψέλας δὲν θ' ἀπαιτηθῇ κεφάλαιον μεγαλύτερον τῶν 5000 δραχ. συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐξόδων δι' ἐργαλεῖα μελισσοκομίας, φραγμοὺς κλπ. ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἐν τοιοῦτον μελισσοκομεῖον εἶναι δυνατὸν νὰ σχηματισθῇ καὶ βαθμηδὸν διὰ τῆς χρησιμοποίησεως μέρους τῶν εἰσοδημάτων ἐκάστης ἐσοδείας, καὶ ἐὰν ὁ μελισσοκόμος ἔχῃ γνώσεις τινὰς ξυλουργικῆς ὥστε νὰ κατασκευάζῃ ὁ ἴδιος τὰς κυψέλας, θὰ ἐξοδεύσῃ βεβαίως πολὺ ὀλιγώτερα. Ἄλλ' εἰς ποίαν παρακαλῶ ἐπιχείρησιν εἶναι δυνατὸν νὰ καλυφθῶσι τὰ κεφάλαια ἐγκαταστάσεως ἐντὸς διετίας;

Ἐννοεῖται ὅτι τὰ πάντα ἐξαρτῶνται ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀπὸ τὴν ἐπισημονικὴν διεύθυνσιν τοῦ μελισσοκομεῖου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπὸ τὴν ἀνθοφορίαν ἐκάστου ἔτους. Δύναται τις εἰς ἓν ἔτος νὰ ἔχῃ καὶ πολὺ περισσότερον εἰσόδημα τῶν 20 δραχ. ἢ καὶ πολὺ ὀλιγώτερον, διότι ὑπάρχουσι καὶ ἔτη παρατεταμένης ἀνομβρίας πολὺ ὀλίγον ἀποφέροντα. Τὸ ἔτος 1906 ὑπῆρξε διὰ τὸ μελισσοκομεῖον μου τοσοῦτον εὐφορον, ὥστε ἐκάλυπτε σχεδὸν τὸ κεφάλαιον! (Δελτίον Ἀκαδημ. τεύχος 10 τοῦ 1907).

Εἰς τὸν ἀνωτέρω λογαριασμὸν ὑπελογίσαμεν εἰς 5000 δραχ. τὰ ἔξοδα μελισσοκομεῖου ἐξ 100 κυψελῶν, λογίσαντες εἰς δραχ. 42

τὴν δαπάνην δι' ἐκάστην κυψέλην ὁμοῦ μὲ τὸ σμήνος καὶ τὰς τεχνητὰς κηρήθρας. Εἰς τὸ βαθμιαίως ὅμως διαμορφούμενον μελισσοκομεῖον εἶναι πολὺ ὀλιγώτερα, διότι εἰς τὴν τοιαύτην περίπτωσηι δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀγοράσωμεν ὅλα τὰ σμήνη, τὰ ὁποῖα πρὸς 15 δραχ. ἕκαστον ἀντιπροσωπεύουσι ποσὸν 1500 δραχ. ἀλλὰ 10—20 τὸ πολὺ, ἀντιπροσωπεύοντα τὸ πολὺ 300 δραχ. καὶ νὰ τὰ πολλαπλασιάσωμεν κατόπιν κατὰ τὸ μνησθὲν σύστημα. Ἐὰν δὲ ὑποθέσωμεν καὶ τὸν μελισσοκόμον ἱκανὸν νὰ κατασκευάζῃ ὁ ἴδιος τὰς κυψέλας του, ἢ πραγματικὴ εἰς χρῆμα δαπάνη διὰ μελισσοκομεῖον ἐξ 100 κυψελῶν δὲν ὑπερβαίνει τὰς 3000 δραχ. Εἰς ποίαν ἄλλην γεωργικὴν ἐπιχείρησιν εἶναι δυνατὸν μὲ 3000 δραχ. νὰ ἀποκτήσῃ τις περιουσίαν δίδουσαν ἐτήσιον εἰσόδημα 2000 δραχ. ἔστω καὶ 1500;

ΧV. Η ΓΟΝΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΝΘΕΩΝ

Ἄλλὰ δὲν εἶναι μόνον τὰ κέρδη ταῦτα τὰ ἐκ τῆς μελισσοκομίας ἀπολαμβάνόμενα, εἶναι καὶ ἕτερα κέρδη ἔμμεσα, τὰ ἐκ τῆς γονιμοποιήσεως τῶν ἀνθέων. Αἱ μέλισσαι τοῦ πτωχοῦ βόσκουσι καὶ εἰς τοὺς ἀγροὺς τοῦ πλουσίου, ἀλλὰ καὶ τοῦτον ἀνταμείβουσι, γονιμοποιῶσαι τὰ ἄνθη του. Εἰς τοὺς μελετήσαντας τὸν τρόπον τῆς γονιμοποιήσεως τῶν ἀνθέων εἶναι γνωστὴ βεβαίως ἡ σπουδαία ἐνέργεια τῶν ἐντόμων. Αἱ μέλισσαι γονιμοποιῶσαι τὰ ἄνθη καὶ εἰς ἀμοιβὴν λαμβάνουσι παρ' αὐτῶν τὸ γλυκὺ νέκταρ. Παρατηρήσεις γενόμεναι περὶ τούτου εἰς τὴν Γαλίαν, εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ τὴν Αὐστραλίαν, μᾶς πείθουσι περὶ τούτου τελείως. Εἰς πολλὰ μέρη μετακομίζουσι τὰς κυψέλας εἰς τὰ σπαρτὰ καὶ ὑπὸ τὰ ὀπωροφόρα δένδρα, διότι παρατηρήθη ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ συγκομιδὴ γίνεται πλουσιωτέρα. Καὶ ἐν Κερκύρῃ δὲ παρατηρήθη ὅτι ὅπου εὐρίσκονται πολλαὶ κυψέλαι καρποφορεῖ

ἀφθονώτερον ἢ ἀμυγδαλῆ· τὰ χωρία δὲ εἰς τὰ ὁποῖα παραπο-
νοῦνται ὅτι αὕτη δὲν ἀποφέρει ἀφθόνους καρπούς, εἶναι ἐκεῖνα
εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ὑπάρχουσιν ἄφθονα μελίσσια.

Τὴν διάδοσιν τῆς μελισσοκομίας ἐπιβάλλει λοιπὸν τὸ διπλοῦν
συμφέρον τῶν κτηματιῶν, τὸ συμφέρον τὸ ἐκ τοῦ μέλιτος καὶ τὸ
συμφέρον τὸ ἐκ τῆς γονιμοποιήσεως τῶν ἀνθέων. Ἀπὸ τὰ ἄνθη
γίνονται οἱ καρποί, ἐπομένως ἡ μελισσοκομία πρέπει νὰ διαδοθῆ
καὶ χάριν τῶν συμφερόντων τῆς καθόλου γεωργίας.

Ἄφου θέλετε νὰ φροντίσητε καὶ νὰ ἐργασθῆτε ὑπὲρ τῆς γεωρ-
γίας, ἔχετε ἀνάγκην καὶ τῆς ἐπικουρίας τῶν ἀγαθοποιῶν τούτων
ἐντόμων. Ἡ μελισσοκομία θὰ Σᾶς βοηθήσῃ σπουδαίως εἰς τὸ
ἔργον σας, θὰ παρουσιάσῃ μίαν ἐπὶ πλέον εὐνοϊκὴν συνθήκην
ὑπὲρ τῆς καρποφορίας τῶν δημητριακῶν καὶ τῶν ὀπωροφόρων
δένδρων.

Ἄλλ' ἡ μελισσοκομία ἔχει φίλους ὄχι μόνον διὰ τὰ ἐξ αὐτῆς
κέρδη καὶ τὰς ὠφελείας τὰς τε ἀμέσους καὶ τὰς ἐμμέσους.

Ἡ μελισσοκομία ἔχει φίλους καὶ οὕτως εἶπεν φανατικούς, καὶ
διὰ τὴν ἡδονὴν, τὴν ὁποῖαν εἰς ἡμᾶς παρέχει ἡ μελέτη τοῦ βίου
καὶ τῶν ἔργων τῆς μελίσεως! Καὶ οὕτως ἐξηγεῖται ὁ ζῆλος ὄλων
ἡμῶν πρὸς πλήρη διάδοσιν τῆς μελισσοκομίας ἐν Κερκύρα· ἀλλ' ὡς
πρὸς τοῦτο ὁμως ὑπάρχει ἐν πρόσοκιμα.

ΧVI. ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

Τὸ νὰ κατασκευάσῃ τις 50 ἢ 100 κυψέλας εἶναι εὐκόλον· εὐκο-
λον ὁμως δὲν εἶναι καὶ νὰ εὔρη ἰσάριθμα σμήνη, τὰ ὁποῖα νὰ
ἐγκαταστήσῃ ἐντὸς τῶν κυψελῶν τούτων, ἢ καὶ ἐὰν εὔρη μερικά,
ἐνδέχεται νὰ μὴ ἐπιτύχῃ βασιλίσσας ἐκλεκτάς.

Πρὸς πλήρη διάδοσιν λοιπὸν τῆς μελισσοκομίας ἐν Κερκύρα,
νομίζω ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ συστηθῆ ὑπὸ φιλοπροόδων ἀνδρῶν

μελισσοκομείον συνεταιρικόν, σκοπὸν ἔχον ἰδίως τὴν παραγωγὴν παραφυάδων κατὰ τὸ μνημονευθὲν σύστημα τῆς ἐπιλογῆς. Τοιοῦτος συνεταιρισμὸς ἀφ' ἑνὸς μὲν θὰ ἦτο εὐκόλος, διότι δὲν πρόκειται ἢ περὶ κεφαλαίου 5—6000 δραχ. ἀφ' ἑτέρου δὲ τιμητικὸς διὰ τὸν τόπον, διότι θὰ δώσωμεν τὸ παράδειγμα καὶ τὴν ὥθησιν πρὸς τοὺς τοιοῦτους συνεταιρισμούς, οἱ ὅποιοι θὰ ἐξευρωπαίσουν τὸν τόπον καὶ θὰ μᾶς ὀδηγήσουν εἰς μεγαλητέρας καὶ πλουσιωτέρας ἐκμεταλλεύσεις τῆς παρ' ἡμῖν γεωργίας.

Εἰς τὸ τοιοῦτον πρότυπον μελισσοκομείον θὰ ἦτο δυνατόν νὰ δίδεται κατ' ἔτος καὶ σειρὰ μαθημάτων ἐπὶ μίαν ἢ δύο ἐβδομάδας τὸ πολὺ πρὸς καταρτισμὸν τῶν ἐγγχωρίων μελισσοκόμων. Θὰ ἦτο ἐπίσης εὐκόλον τὰ προϊόντα, ἰδίως τοῦ μέλιτος, νὰ συγκεντρώνωνται, νὰ ἐξελέγχωνται καὶ νὰ παραδίδονται ἀγνὰ εἰς τὴν κατανάλωσιν.

Τὸ πρῶτον παράδειγμα τῶν τοιοῦτου εἴδους συνεταιρισμῶν ἐδώκαμεν ἤδη ἡμεῖς καὶ συνεστήσαμεν πρὸ τριετίας συνεταιρισμὸν μὲ σκοπὸν νὰ φέρωμεν ὅλα τὰ μελισσοκομικὰ ἐργαλεῖα κλ. εἶδη πρὸς ταχύτεραν διάδοσιν τῆς μελισσοκομίας, καὶ εἰς τὸν συνεταιρισμὸν τοῦτον ἔλαβον μέρος ἄνδρες μὴ ἔχοντες βεβαίως ἀνάγκην τοῦ ὀβολου τῶν ἄλλων διὰ τόσῳ μικρὸν κεφάλαιον, ἀλλ' ὅπως σχηματίσωσιν ἰσχυρὸν πυρῆνα μὲ πρόχειρα τὰ μέσα πρὸς τὴν εὐκολωτέραν τῆς μελισσοκομίας διάδοσιν. Ἄλλ' εἶναι ἤδη ἀνάγκη νὰ δοθῇ καὶ τὸ δεῦτερον παράδειγμα. Ἐλπίζω δὲ ὅτι ἐὰν καὶ τὸ δεῦτερον τοῦτο βῆμα κατορθωθῇ, ἢ διάδοσις τῆς μελισσοκομίας ἐν Κερκύρα θὰ εἶναι πλέον γεγονός, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ποσῶς, ὅτι ἄνδρες ῥέγεται καὶ φιλοπρόοδοι θέλουσιν ἐπιβοηθήσῃ, ὡς ἐκ τῶν πραγμάτων ἀποδεικνύεται.

Μὲ τὰς ἀγαθὰς δὲ ταύτας ἐλπίδας κλείω τὴν παροῦσαν ὁμιλίαν, εὐελπὶς ἀτενίζων πρὸς τὸ μέλλον τῆς ἐν Κερκύρα μελισσοκομίας!

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000048011

Η ΥΠΟ ΤΗΝ ΥΨΗΛΗΝ ΠΡΟΕΔΡΕΙΑΝ
ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Ἀπόσπασμα ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἄρθρον 3. Ἡ Ἐταιρεία ἀποτελεῖται ἐξ Ἐπιτίμων Μελῶν, τακτικῶν Μελῶν καὶ Ἐταίρων.

Καὶ ἐπίτιμα μὲν μέλη ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἄνδρες παρασχόντες ὑπηρεσίας ἀξίας λόγου εἰς τὴν Ἐταιρείαν ἢ ἄλλως διαπρέποντες. Τὰ δὲ τακτικά ἐκλέγονται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῇ αἰτήσει αὐτῶν ἢ τῇ προτάσει τακτικοῦ μέλους.

Οἱ Ἐταῖροι ἐγγράφονται τῇ προτάσει τακτικοῦ μέλους ἢ τῇ αἰτήσει αὐτῶν.

Τὰ τακτικά μέλη καταβάλλουσιν ἐτησίαν συνδρομὴν ἐκ δραχμῶν δώδεκα· οἱ δὲ Ἐταῖροι ἐτησίαν συνδρομὴν ἐκ δραχμῶν ἕξ.

Ἐν ταῖς Γεν. Συνελεύσεσι μόνον τὰ μέλη τῆς Ἐταιρείας ἔχουσι δικαίωμα ψήφου.

Ἡ συνδρομὴ τῶν τακτικῶν μελῶν καὶ τῶν Ἐταίρων εἶναι προπληρωτέα κατὰ Μάρτιον ἐκάστου ἔτους. Πᾶν μέλος ἢ ἑταῖρος μὴ καταβάλων τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ μέχρι τέλους Ἀπριλίου θεωρεῖται παραιτηθεὶς, τῆς ἀποδοχῆς ἀνατιθεμένη εἰς τὸ Συμβούλιον.

Τὰ τακτικά μέλη καταβαλόντα ἐφ' ἅπαξ δραχμὰς διακοσίας ἀπαλλάσσονται τῆς ἐτησίας συνδρομῆς.

Ἄρθρον 4. Τὰ τε ἐπίτιμα καὶ τακτικά Μέλη καὶ οἱ Ἐταῖροι λαμβάνουσι δωρεὰν τὸ μηνιαῖον **Δελτίον** τῆς Ἐταιρείας ὡς καὶ πᾶν δημοσίευμα, δικαιούνται δὲ νὰ ἀγοράζωσιν ἐκ τῶν Ἀγορηκῶν τῆς Ἐταιρείας δένδρα ὀπωροφόρα καὶ μὴ εἰς τὸ ἡμισυ τῆς τιμῆς ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει ἢ ἀξία αὐτῶν τὰς 15 δραχμὰς.

Ἄρθρον 5. Αἰτήσῃ τῶν τακτικῶν Μελῶν ἢ Ἐταίρων καὶ ἐγκρίσει τοῦ Μερικοῦ Συμβουλίου οἱ τεχνικοὶ ὑπάλληλοι τῆς Ἐταιρείας ἐπισκέπτονται δαπάνῃ τῶν αἰτούντων τὰ κτήματα αὐτῶν.